

LA SOLITÀRIA LLUITA DE TRINIDAD MORILLO

L'home irradiat

Portà de bòlit el Consell de Seguretat Nuclear i la direcció d'Ascó. No parerà, assegura, fins que li expliquin la quantitat exacta de radiació que va rebre quan reparava una vàlvula defectuosa a la central d'Ascó.

R. Aymerich

Que jo hagi tingut un accident, no vol dir que no hi hagi seguretat. Tornaria a treballar en una central nuclear». Trinidad Morillo és mecànic especialista a la central nuclear Ascó 1. El passat 4 de juliol, netejant la vàlvula del reactor, va rebre una irradiació de la qual, encara, desconeix la dosi. El torn li va esquinçar el braç i Trinidad Morillo mostra ara una ferida que, set mesos després de l'accident, no ha cicatritzat i conté partícules de cobalt-60 que fan embogir els detectors cada vegada que s'hi acosta.

En set mesos, la vida privada de Trinidad Morillo ha canviat molt. «Jo no volia provocar cap escàndol, però vull que em diguin la veritat, que em donin els resultats de les anàlisis que em van fer.» El cap de personal d'Ascó assegura que Morillo «és un excel·lent especialista que fa bé el seu treball». Dos anys a la central d'Ascó —treballa per a l'empresa CAO, en règim de subcontracte—, i uns quants més en empreses d'armament nuclear a França, avalen l'experiència d'aquest andalús instal·lat a l'Hospitalet de l'Infant. Però aquest home de 47 anys —que es proclama «legalista pels quatre costats» i «convençut i gens demagog en el tema nuclear»— s'ha convertit en els últims mesos en un veritable malson per a la direcció de la nuclear i per als dirigents del Consell de Seguretat Nuclear. El primer cas —conegut— en què un treballador d'una central nuclear qüestiona la seguretat i el secretisme d'aquesta particular indústria.

«Havia de reparar una vàlvula defectuosa del sector A de la central. Em vaig col·locar la granota protectora i quan estava netejant l'interior de la vàlvula, el plat del torn em va jugar una mala passada. M'enganxà la granota i m'esquinçà el braç. Vaig tibar enrere amb la mala sort de caure i em vaig ferir el braç i la cara. Com sabia que m'estava passant, vaig fugir corrent del taller, amb la cara plena de sang». El Dr. Tobajas, del servei de primers auxilis de la central, examinà Morillo, mesurà la irradiació que ha-

via rebut i l'envià —hores més tard— a l'Hospital Verge de la Cinta, de Tortosa.

Allà, l'equip mèdic del Dr. Xavier Mora fregà i rentà el cos de Morillo per tal de fer-ne desaparèixer la contaminació i el va mantenir dotze dies sota observació. Quedava, però, la ferida i les possibles partícules de cobalt que havien entrat dins el cos de Morillo. Tobajas va comunicar al Dr. Mora que la contaminació que quedava a la feri-

da era d'unes 40 partícules de cobalt-58, un producte que desapareix als 90 dies. «M'enviaren al centre assistencial que Mapfre té a Tarragona per fer-ne la recuperació. El 25 de setembre em donaven d'alta.»

A Trinidad Morillo se li glaçà la sang quan, de tornada a la zona de protecció de la central, el detector va sonar.

«Em vaig mesurar jo mateix i vaig veure que el que tenia eren 200 partícules de cobalt-60, que té una vida de més de cinc anys. Li ho vaig fer saber al Dr.

Tobajas i aquest m'ho va acceptar. Em va dir que tranquil, que esperés cinc anys.» La reacció de Morillo i del Dr.

Mora va ser exigir als serveis mèdics de la central els resultats de l'anàlisi efectuada. «Encara és hora que me'ls ensenyin —continua Morillo— i només ho poden fer ells, perquè no hi ha en

En set mesos, la vida privada de Trinidad Morillo ha canviat molt.

Morillo mostra l'aspecte de la ferida que té al braç.

tot l'estat més aparells de mesurament que els de les centrals.»

Morillo és un home de paraula fàcil, d'aparença optimista. Però la seva retòrica incontrolada no amaga el nerviosisme de qui desconfia de tot. «A casa s'ho van prendre tan bé com van poder. Li ho vaig explicar a la dona i se'n va fer càrrec. Però tinc por d'haver inhalat cobalt a través dels pulmons i que no m'ho vulguin dir. Tinc el dret de saber-ho.»

La insistència de Morillo va fer que la direcció de la central enviés l'afectat a l'hospital Gregorio Marañón, a Madrid. «Quan vaig veure que els equips eren els mateixos que tenim a Tortosa —comenta Xavier Mora— vaig veure que no arribaríem enlloc». Morillo no va parar i acompanyat d'un advocat madrileny, Jesús Ignacio Fernández Fernández, es presentà a la seu del Consell de Seguretat Nuclear per explicar el seu cas. «Em van atendre molt bé, en principi. Ens vam assegurar al voltant d'una taula, el subdirector del CSN, el meu advocat i dues persones més. Quan vaig presentar l'advocat, el subdirector s'aixecà d'un salt de la cadira i va demanar excuses perquè havia de consultar-ho. Al cap d'uns minuts tornava i ens comunicava que aquella reunió era impossible sense una carta que la sol·licités. La vam redactar allà mateix i la vam registrar. Encara estem esperant una resposta.»

L'últim capítol de l'estrany afer del Sr. Morillo transcorre a París. Per sortir del dubte, Trinidad Morillo i el Dr. Xavier Mora acorden que el millor

és fer-se visitar a l'Hospital Curie de París, l'únic que té els aparells adequats per medir la radioactivitat. «No sé si és que es volien desfer de mi o què, però tant Mapfre —l'empresa asseguradora de la central— com la direcció d'Ascó, em van contestar que estaven disposats a pagar el viatge.»

Dimarts 21, Trinidad Morillo i la seva dona viatgen a París i es posen sota les ordres del Dr. Góngora, de l'Hospital Curie i amic de Xavier Mora. Quan Góngora és a punt d'enviar-los a consulta, rep una trucada en què comuniquen que l'examen no es pot fer perquè falten els papers necessaris. Un dia abans, el cap de personal d'Ascó i el cap de Mapfre havien viatjat a París per resoldre «tota la documentació oficial». «Vam fer el ridícul —explica Morillo— i miri que els hi vaig preguntar si faltava algun permís de la Seguretat Social.» D'altres versions afegixen, però, que la falta de documents va ser la versió utilitzada per amagar una prohibició que podia venir de més amunt.

Ara Morillo continua exigint que l'enviïn a París, amb la confiança, si més no, que li podran intervenir la ferida i extreure el teixit on es troben les partícules de cobalt. Però la història ha anat massa lluny i Morillo es mostra escèptic. «L'únic que em queda esperar és que les querelles criminals que he interposat contra Mapfre, l'empresa CAO i la direcció de la central segueixin el seu efecte. Sé amb què m'enfronto, però no em queda un altre remei.» □

Acció Cultural organitza,
per segona vegada,
una eixida a la neu
a l'estació de **SUPER ESPOT**
(Pirineus Catalans)
del 13 al 19 de març,
amb allotjament a
l'apart-hotel *Orblanc*,
a peu de pista.

Preu:

25.000 ptes., socis.

30.000 ptes., no socis.

Aquest preu inclou el viatge,
l'estada amb pensió completa,
el material d'esquí,
l'assegurança de
Mondial Assistance,
el "forfait",
i un curset de 10 h. (5 dies).

**APUNTEU-VOS-HI JA.
ÚLTIMES PLACES.**

Més informació al carrer de
Moratín, 15, 8a, de València
i al telèfon 351 17 27.

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ